ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ «ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΟΥ»
ΧΡ. Π. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ
Λήδρας 155/6 ΛΕΥΚΩΣΙΑ
Άγίου Άνδρέου 80 ΛΕΜΕΣΟΣ
Λεωφόρος Γεωργίου Ε' 6 ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ
Ζήνωνος Κιτιέως 39 ΑΑΡΝΑΞ
Τηλέφ. 3213 καὶ 2366 Λευκωσία
Τ. Κιθ. 260

ΜΟΔΙΣ ΠΑΡΕΛΗΦΘΗΣΑΝ
Blue & Silver Fox
Κάπες — Παλτά
Μοδέλλα JAYSAM

Managing Director.

ΚΥΠΡΟΣ

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΠΡΩΙΝΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ
ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ — ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΙΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ «ΚΟΣΜΟΣ ΛΤΔ»
ΓΡΑΦΕΙΑ: Όδος Άποστόλου Βαρνάβα Τό ΤΑΧ. ΚΙΘ. 350
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: Διευθύνσεως 2883 Συντάξεως 4231
ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ 1½ ΓΡΟΣΙ

ΤΕΤΑΡΤΗ 29 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1952
ΛΕΥΚΩΣΙΑ — ΚΥΠΡΟΥ
Έτος Ιον—Άριθμ. φύλλου 18

Ο ΧΟΕΣΙΝΟΣ ΛΑΜΠΡΟΣ ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΗΣ 28 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΘΗΝΑΣ

ΜΕΓΑΛΗ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΠΑΡΕΛΑΣΙΣ

ΑΘΗΝΑΙ, 28 (Ρ. Α.).—Με ἐξαιρετικὴν λαμπρότητα καὶ συμμετοχὴν ἑκατοντάδων χιλιάδων λαοῦ ἤρχισε τὴν πρωΐαν τῆς σήμερον ἡ ἑορτασμὸς τῆς 28ης Ὀκτωβρίου.

Ἡ γιορτὴ τῆς ἱστορικῆς ἡμέρας ἐχαιρετίσθη διὰ 21 κανονοβολισμῶν ἐκ τῶν πυροβολείων τοῦ Λυκαβηττοῦ. Ταυτοχρόνως τμήματα τῆς μουσικῆς τῶν ἐνόπλων δυνάμεων διέτρεχον τὰς ὁδοὺς τῶν Ἀθηνῶν παιανίζοντα πατριωτικὰ θούρια καὶ οἱ κώδωνες τῶν ἐκκλησιῶν ἐκρουσαν τὸ χαρμόσυνος.

—Η ΔΟΞΟΛΟΓΙΑ

Τὴν 10.30 π.μ. ὁ Βασιλεύς, ἡ Βασίλισσα, ὁ Διάδοχος καὶ οἱ Πριγκήπισσαι μετέβησαν εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν ναὸν καὶ παρέστησαν εἰς τὴν δοξολογίαν. Κατὰ τὴν διαδρομὴν τῶν Βασιλέων ἀπὸ τὰ ἀνάκτορα μέχρι τῆς Μητροπόλεως χιλιάδες λαοῦ ἐξέσπων εἰς ἀποθεωτικὰς ἐκδηλώσεις.

Εἰς τὴν δοξολογίαν παρέστησαν ἐπίσης ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὰ μέλη τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, οἱ πολιτικοὶ ἀρχηγοί, οἱ ἀνώτατοι στρατιωτικοὶ καὶ πολιτικοὶ λειτουργοί, τὸ διπλωματικὸν σῶμα καὶ ἄλλοι ἐπίσημοι.

Μετὰ τὴν δοξολογίαν οἱ Βασιλεῖς, ὁ Διάδοχος καὶ αἱ Πριγκήπισσαι ἀνεχώρησαν ἀπὸ τὸν Μητροπολιτικὸν ναὸν καὶ ἐπεσκέφθησαν συνεχῶς ὑπὸ τοῦ πλήθους καὶ κατηυθύνθησαν εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τελετῶν εἰς τὰ παλαιὰ ἀνάκτορα, ὅπου ἐδέχθησαν τὰ συγχαρητήρια τῆς Κυβερνήσεως, τοῦ διπλωματικοῦ σώματος, τῆς ἡγεσίας τῶν ἐνόπλων δυνάμεων, τῶν ἀρχηγῶν τῶν ξένων ἀποστολῶν καὶ ἄλλων ἐπισήμων.

—ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΓΝΩΣΤΟΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΝ

Τὴν 11.45 π.μ. ὁ Βασιλεύς, μηχανοκινήτων καὶ πεζοπόρων.

Ὁμάδες 136 Κικουγιοῦ, τρομοκρατημένων, μεταξὺ τῶν ὁποίων 20 γυναῖκες, ἐζήτησαν παρὰ τινος ἑπαρχιακοῦ διοικητοῦ νὰ φροντίσῃ νὰ ἀπαλλαγοῦν τοῦ ὄρκου τῆς Μάου Μάου, αὐτὸς δὲ ὑπεσχέθη ὅτι θὰ τὰ κανονίσῃ. Εἰς τὰς περιοχὰς τῶν φυλῶν, ἡ προσέλευσις εἰς τὰς ἐκκλησίας ἐμειώθη κατὰ 90 τοῖς ἑκατόν· τοῦτο δὲ ἀποδίδεται εἰς ἐκφοβισμὸν τῶν Ἀφρικανῶν ὑπὸ τῆς Μάου Μάου.

ΝΑΪΡΟΜΠΗ, 28 (Ρέουτερ).

Ἀφρικανοὶ τρομοκράται κατεκρεούργησαν ψὲς ἕνα Εὐρωπαῖον γαιοκτήμονα ἐνῶ ἐλούετο εἰς τὸ ἀπομεμακρυσμένον του χρόκτημα του εἰς τὸ Βόρειον Κναγκόπ. Ἐφόνευσαν ἐπίσης δύο Ἀφρικανοὺς ὑπηρέτας του. Ἡ ἀστυνομία περιεκύκλωσε τὴν περιοχήν, καὶ ἤρχισεν ἔρευνα ὑπὸ τοῦ στρατοῦ καὶ τῆς ἀστυνομίας. Δὲν εἶναι γνωστὸν ἂν οἱ φονεῖς ἦσαν μέλη τῆς Μάου Μάου.

—ΑΝΕΧΩΡΗΣΕΝ Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΩΝ ΑΠΟΙΚΙΩΝ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 28 (Ρέουτερ).

—Ὁ ὑπουργὸς τῶν ἀποικιῶν Ὀλιβερ Λύττελτον ἀνεχώρησε σήμερον ἀεροπορικῶς διὰ Κένυαν, ἐπιβαίνων τοῦ ἀεριοπροωθουμένου ἐπιβατικοῦ «Κομήτου», πρὸς διερεύνησιν τῆς καταστάσεως.

Οἱ νεοεκλεγέντες ἀρχηγοὶ τῆς Ἀφρικανικῆς Ἑνώσεως τῆς Κένυας, εἰς ἀντικατάστασιν τῶν συλληφθέντων, ἐδήλωσαν ὅτι δὲν θεωροῦν τὰ κυβερνητικὰ μέτρα ὡς «πρέποντα καὶ καλά». Οὐδεὶς ἰσχυρίσθησαν ὅτι ἐσημειώθησαν ἀσκοποι σκληρότητες καὶ κλοπαὶ ὑπὸ τῶν κυβερνητικῶν ὀργάνων.

—ΣΦΑΓΙΑΣΤΙΚΗ ΠΑΡΕΛΑΣΙΣ

Τὴν 12.10 μ.μ. ἤρχισεν, ἡ στρατιωτικὴ παρέλασις. Προηγοῦντο τμήματα βαρέως ἀναπήρων καὶ ἠκολούθουν ὁ στρατηγὸς ὁ ἔχων τὸ γενικὸν πρόσταγμα μετὰ τῶν ἐπιτελῶν του, τμήματα τεθωρακισμένων, ἐλαφρὰ μηχανοκίνητα καὶ βαρέα ὅπλα τα. Ἐν συνεχείᾳ παρήλασεν μοῖρα πεδινοῦ πυροβολικοῦ, μοῖρα ἀντιαεροπορικοῦ πυροβολικοῦ ἐνῶ συγχρόνως ὁμήνος ἀεροπλάνων ἐσχημάτιζεν εἰς τὸν οὐρανὸν τὸ ἱστορικὸν ΟΧΙ.

Ἀκολούθως παρήλασαν τμήματα τῆς Βασιλικῆς ἀεροπορίας, τῶν μετοσικλεττιστῶν, τῆς χωροφυλακῆς καὶ τοῦ πυροσβεστικοῦ σώματος καὶ ἡ παρέλασις ἔκλεισε τὴν 1 μ.μ. μὲ ἐπίδειξιν

Ο ΜΑΥΡΟΙ ΤΗΣ ΚΕΝΥΑΣ ΤΡΕΠΟΝΤΑΙ ΕΙΣ ΦΥΓΗΝ ΠΡΟ ΤΗΣ ΕΜΦΑΝΙΣΕΩΣ ΚΑΙ ΕΝΟΣ ΜΟΝΟΝ ΛΕΥΚΟΥ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ

ΝΑΪΡΟΜΠΗ 28 (Ρέουτερ). τος Κικουγιοῦ.

—Περὶ τοὺς 500 Ἀφρικανοὶ συγκεντρωμένοι εἰς σημεῖον τῆς ἐπαρχίας Φόρτ Χώλλ ἔσεισαν τὰς ῥάβδους των πρὸς χαμηλὰς ἱπτάμενον ἀναγνωριστικὸν ἀεροπλάνον. Τοῦτο εἶναι ἡ πρώτη ἐκδήλωσις περιφρονήσεως, τὴν ὁποίαν ἀνέφερον οἱ πιλότοι ἀεροπλάνων, τὰ ὁποῖα περιπολοῦν νυχθημερὸν εἰς τὴν χώραν, διὰ νὰ ἐπισημάνουν τρομοκρατικὰς ἐνεργείας τῆς ὀργανώσεως Μάου Μάου. Ἀστυνομικὴ περίπολος ἀνεχώρησε πάραυτα διὰ Καχούγια, ὅπου οἱ Ἀφρικανοὶ ἐπέδειξαν τὰς ῥάβδους των πρὸς τὸ ἀεροπλάνον.

Εἰς ἄλλο σημεῖον, ἡ ἀστυνομία διεσκόρπισε συγκέντρωσιν 50 Ἀφρικανῶν καὶ συνέλαβε 14 ἐξ αὐτῶν. Εἰς Καντάρα, ἀνω τῶν 500 Ἀφρικανῶν, τὸ πλεῖστον γυναικῶν, ἐτράπησαν εἰς φυγὴν ἅμα τῇ ἐμφανίσει ἑνὸς Εὐρωπαίου κυβερνητικοῦ ὑπαλλήλου.

Τὸ ἀρχηγεῖον τοῦ στρατοῦ καὶ τῆς ἀστυνομίας λαμβάνει πληροφορίας, καθ' ἃς ἡ τρομοκρατικὴ ὀργάνωσις Μάου Μάου προσπαθεῖ ἀκόμη νὰ ὑποδαυλίσῃ ἐχθρότητα μεταξὺ τῶν Κικουγιοῦ ἐναντίον τῆς κυβερνήσεως.

—ΕΤΟΙΜΑΖΟΥΝ ΚΑΤΑΛΟΓΟΝ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΩΝ

Εἰς τὴν Ναϊρόμπην ἡ ἀστυνομία ἐρευνᾷ διαδόσεις, ὅτι οἱ Μάου Μάου κατήρτισαν νέον κατάλογον προγραφῶν, ἐκ λευκῶν καὶ ἰθαγενῶν. Δεκατρεῖς ἰσχυρεῖς κατεδικάσθησαν εἰς ... τὴ καταναγκαστικὰ ἔργα, διότι ἐλαβον μέρος εἰς μίαν τελετὴν τῶν Μάου Μάου. Εἷς Λιμουρού ἀνεμένετο τὰ ὑπολειμματα τελετῆς μυήσεως, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἑνὸς σημαίνοντος ἀνεμίχθησαν ἀνθρώπινα ὀστᾶ.

Ο ΜΟΣΣΑΝΤΕΚ ΘΑ ΑΠΕΥΘΥΝΗ ΔΙΑΓΓΕΛΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΒΡΕΤΤΑΝΙΚΟΝ ΛΑΟΝ

ΤΕΧΕΡΑΝΗ, 28 (Ρέουτερ). Ὁ πρωθυπουργὸς κ. Μοσσάντεκ θὰ ἀπευθύνῃ διαγγελμα πρὸς τὸν Βρεττανικὸν λαὸν τὸ Σάββατον, ὅτον θὰ ἀναχωρήσῃ εἰς Τεχεράνη ὁ Βρεττανὸς ἐπιτετραμμένος κ. Μίττλετον. Κατὰ τὸν ὑπουργὸν τῶν ἐξωτερικῶν κ. Φατεμί, ὁ δρ. Μοσσάντεκ θὰ ἐξηγήσῃ ἐν λεπτομερείᾳ πρὸς τὸν Βρεττανικὸν ἔθνος τοὺ λόγους τῆς διακοπῆς τῶν διπλωματικῶν σχέσεων καὶ ἡ

Ο ΕΘΝΑΡΧΗΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΣΥΝΗΝΤΗΘΗ ΜΕΤΑ ΤΟΥ κ. ΑΛΕΞΗ ΚΥΡΟΥ ΚΑΙ ΑΝΤΗΛΛΑΞΕ ΣΚΕΨΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΩΣ ΜΕ ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟΝ ΖΗΤΗΜΑ

Εἰς δηλώσεις του πρὸς Ἀμερικανοὺς δημοσιογράφους ἐξῆρε τὰ δίκαια τῆς Κύπρου.—Θὰ ἔχῃ συνεχεῖς ἐπαφὰς μὲ ἀντιπροσώπους τῶν διαφόρων ἐθνῶν καὶ θὰ μεριμνήσῃ διὰ τὴν διαφώτισιν τῆς Ἀμερικανικῆς κοινῆς γνώμης. ΣΚΕΠΤΕΤΑΙ ΝΑ ΜΕΤΑΒΗ ΚΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝΑ.

Ο ΧΡΟΝΟΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΤΟΥ ΘΑ ΕΞΑΡΤΗΘΗ ΑΠΟ ΤΑΣ ΕΚΕΙ ΕΠΑΦΑΣ ΤΟΥ

ΑΘΗΝΑΙ, 28 (Ρ. Α.).—Κατὰ δημοσιογραφικὰς τηλεγραφήματα ἐκ Νέας Ὑόρκης ὁ Ἀρχιεπίσκοπος καὶ Ἐθνάρχης τῆς Κύπρου κ Μακάριος, ὁ ὁποῖος ἐκ λάθους δὲν ἠδυνήθη νὰ ταξιδεύσῃ εἰς Παρισίους καὶ ἀφίκετο χθὲς εἰς Ν. Ὑόρκην ἐκ Λονδίνου μὲ ἀεροπλάνον τῆς Πανἀμερ. ἔγιναν ἐνθουσιωδῶς δεκτὸς ὑπὸ τοῦ Κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ. Εἰς τὸ ἀεροδρόμιον τῆς Ν. Ὑόρκης ἀνέμενε τὸν Ἐθνάρχην τῆς Κύπρου μεγάλη ἀντιπροσωπεία τῶν ἐμεγένων μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Ἐπίσκοπον Ὀλύμπου.

Ἐκ τοῦ ἀεροδρομίου ὁ Ἀρχιεπίσκοπος κατηυθύνθη εἰς τὸ ξενοδοχεῖον «Σαὶντ Μοῦϊτζ», ὅπου καὶ κατέλυσε.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος κ. Μακάριος ὁμιλῶν πρὸς Ἀμερικανοὺς δημοσιογράφους ἐξῆρε τὰ δίκαια τῆς Κύπρου καὶ τὴν ἀκαμπτον θέλησιν τοῦ λαοῦ αὐτῆς ὅπως ἑνωθῇ μετὰ τῆς μητρὸς Ἑλλάδος.

Βραδύτερον, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἐδήλωσεν, ὅτι δὲν ἐλπίζει νὰ ἐγγραφῇ τὸ θέμα τῆς Κύπρου εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τοῦ Ο.Η.Ε., ἐφ' ὅσον ἔχει παρέλθει ἄπρακτος ὁ χρόνος καὶ ἡ Ἑλλὰς ἀποδυθεῖσα εἰς ἐκλογικὸν ἀγῶνα δὲν ἔχει πολιτικὴν Κυβέρνηναν διὰ νὰ λάβῃ ἀποφάσεις ἐπὶ τοῦ τόσον σοβαροῦ αὐτοῦ ζητήματος.

—ΘΑ ΕΧΗ ΣΤΝΕΧΕΙΣ ΕΠΑΦΑΣ

Προσέθεσεν ἐπίσης, ὅτι κατὰ τὴν παραμονὴν τῶν εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας, θὰ ἔχῃ συνεχεῖς ἐπαφὰς μὲ ἀντιπροσώπους διαφόρων ἐθνῶν καὶ τὰς Ἀμερικανικὰς Κυβερνήσεις, διὰ νὰ τοὺς διαφωτίσῃ ἐπὶ τοῦ Κυπριακοῦ ζητήματος. Ἐπίσης θὰ μεριμνήσῃ, εἶπε, διὰ τὴν διαφώτισιν τῆς Ἀμερικανικῆς κοινῆς γνώμης.

—ΓΕΤΜΑ ΠΡΟΣ ΤΙΜΗΝ ΤΟΥ

Τὸν Ἀρχιεπίσκοπον κ. Μακάριον ἐπεσκέφθη τὴν μεσημβρίαν ὁ ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ Τόρκη Ἕλλην Γενικὸς Πρόξενος καὶ τὴν ἑσπέραν παρέθεσε γεῦμα πρὸς τιμὴν του ὁ μόνιμος ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰ Ἡνωμένα Ἔθνη κ. Ἀλέξης Κύρου, μετὰ τοῦ ὁποίου ἀντήλλαξε σκέψεις σχετικῶς μὲ τὸ ὅλον ζήτημα. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἐδήλωσεν ὅτι δὲν γνωρίζει ἐπὶ τοῦ παρόντος τὴν παραμονὴν εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας καὶ εἰς τὴν Οὐασιγκτώνα, ὅπου θὰ δεξιωθῇ ἡ Ἑλληνικὴ Γενικὴ Προξενεία.

—Η ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΙΣ ΤΟΤ ΚΤΠΡΙΑΚΟΤ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗΝ ΓΕΡΟΤΣΙΑΝ

Τὸ τηλεγράφημα ἀναφέρει ἐν συνεχείᾳ, ὅτι, χάρις εἰς τὸν ὄγκον τῶν Κυπρίων τῆς Ἀμερικῆς, ἐπετεύχθη ἡ ἀναγνώρισις τοῦ Κυπριακοῦ ζητήματος ἀπὸ τὴν Ἀμερικανικὴν Γερουσίαν καὶ ἡ ἔκδοσις σημαντικῆς ἐκ μέρους της ἀποφάσεως, συνιστώσης τὴν ἕνωσιν, ἐπίσης δὲ καὶ

Η 28Η ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1940

ΕΝΑΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ

...ΚΑΙ ΕΝΑ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΦΩΤΟΒΟΛΟ ΞΕΚΙΝΗΜΑ

Άρθρον τοῦ συνεργάτου τοῦ ραδιοσταθμοῦ Άθηνῶν κ. Π. ΚΟΥΤΟΥΠΗ γραφέν διά την «Κύπρον».

ΕΙΝΑΙ γεγονότα εἰς τὴν πορείαν τῶν λαῶν, ποὺ δὲν ἀποτελοῦν μόνον ἱστορικοὺς σταθμούς, ἀλλὰ καὶ ἱστορικὲς ἀφετηρίες, δι' ἕνα ἐπιθυμητὸ καὶ σωτήριο τέρμα.

Ξνα ἀπὸ αὐτὰ τὰ μεγάλα, τὰ παμμέγιστα γεγονότα, εἶναι καὶ ἡ 28η Ὀκτωβρίου 1940. Ἱστορικὸς σταθμὸς καὶ ξεκίνημα μαζί, ποὺ δὲν ἀνήκει μόνον εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ δὲν ἀποτελεῖ μόνον τιμὴ καὶ δόξα τοῦ λαοῦ της. Ξεπέρασε τὰ ὅρια τοῦ ἔθνους καὶ ἔγινε κτῆμα ὅλων τῶν ἐλευθέρων ἀνθρώπων. Γιατὶ ἡ ἀλησμόνητη ἐκείνη ἡμέρα δὲν ἔχει μόνον τὴν σύνθεση μιᾶς ἀντιστάσεως ἑνὸς λαοῦ, ἀλλὰ καὶ τὴν καθολικότητα τοῦ ἰδανικοῦ ποὺ εἶναι κοινὸ δι' ὅλους, ὅσους πιστεύουν εἰς αὐτό.

Ὁ Ἑλληνικὸς λαός, τὸ μελαγχολικὸ ἐκεῖνο πρωϊνὸ τοῦ Ὀκτωβρίου, δὲν ἔλεγε τὸ ὄχι εἰς τὸν ἐπιδρομέα. ἐν ὀνόματι μόνον τῆς ἀνεξαρτησίας του καὶ τῆς ἐθνικῆς του ἀξιοπρεπείας, ἀλλὰ καὶ ἐν ὀνόματι τῆς ἐλευθερίας. Τῆς ἰδέας ποὺ εἶναι κτῆμα, χάρις εἰς τὸν Μιλτιάδη καὶ τὸν Λεωνίδα, ὅλων ἐκείνων τῶν ἀνθρώπων ποὺ γνωρίζουν τὴν ἀξίαν της, ἀδιακρίτως φυλῆς καὶ χρώματος. Γι' αὐτὸ ἀπὸ ἐκείνη τὴ στιγμὴ, παρηκολούθησε ὅλη ἡ ἐλευθέρα ἀνθρωπότης, μὲ ἀγωνία εἰς τὴν ἀρχή, καὶ μὲ ἐξαλτο ἐνθουσιασμὸ κατόπιν, τὸ ἔπος τῆς Πίνδου, ποὺ μόνο Ἕλληνες ἦσαν ἱκανοὶ νὰ δημιουργήσουν. Καὶ γι' αὐτὸ οἱ νίκες τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ ἐπολιτογραφήθησαν ὡς νίκες τῶν Συμμάχων καὶ ἀποτελέσματα τοὺς ἀδήγησαν ἀργότερον εἰς τὴν θριαμβευτικὴν πορείαν τὴν παταξάξιν τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν.

* * *

Σταθμὸς ἱστορικὸς διὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν ἀνθρωπότητα ἦταν ἡ ἱερὴ ἐκείνη ἡμέρα. Σταθμός, ποὺ ὁμοιος σὰν κι' αὐτὸν ἔρχεται εἰς τὸ πέρασμα τῶν αἰώνων σὲ μακρυνὰ διαστήματα, διὰ νὰ ἀποδεικνύῃ ἐκ νέου ὅτι ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι κτήνος. Διὰ νὰ διδάσκῃ ὅτι πέραν ἀπὸ τὶς ἀνάγκες τῆς ὕλης, ὑπάρχουν, πάντα ἐπιτακτικὲς οἱ ἀνάγκες τοῦ πνεύματος, τῆς ἰδέας, τῆς ὑπερηφάνειας καὶ τῆς τιμῆς.

Δὲν θὰ σταματήσῃ μόνον ἡ μεγάλη ἱστορία τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν ἡμέραν ἐκείνην, διὰ νὰ ἀποβάσῃ ὅ,τι ἀξίζει εἰς τοὺς δημιουργούς της, θὰ σταθῇ μὲ σεβασμὸ καὶ θυμάμβους ἡ ἱστορία ζωῆ ἀνθρωπίνου γένους, διὰ νὰ διδάξῃ εἰς τοὺς ἐπερχομένους τὸ τί μεγάλο ἔργο δύναται νὰ πράξῃ ἕνας μικρὸς λαός.

Θὰ σταθῇ ἡ Παγκόσμιος Ἱστορία εἰς τὴν 28ην Ὀκτωβρίου τοῦ 1940 καὶ θὰ τὴν τοποθετήσῃ μέσα εἰς τὰ γεγονότα ἐκεῖνα ποὺ μετέτρεψαν τὸν καταστρεπτικὸν χείμαρρον τῆς βίας, εἰς ἕνα εὐεργετικὸν ποταμὸν τῆς ἐλευθέρας σκέψεως. Καὶ θὰ τονίσῃ πῶς τὸ ΟΧΙ ἐκεῖνο τοῦ λαοῦ τῆς Ἑλλάδος, ἦταν τὸ ἐλπιδοφόρο σάλπισμα γιὰ ὅ,τι εἰς τὸ μέλλον ἐπρόκειτο νὰ συμβῇ.

Ἡ Ἑλλὰς εἰς τὴν Πίνδο δὲν ἐδίδαξε μόναν ὅτι ὁ θάνατος διὰ τὴν ἐλευθερίαν εἶναι γλυκύτερος καὶ ὡραιότερος ἀπὸ τὴν ὑπόδουλον ζωήν. Ἦταν ταυτοχρόνως καὶ ζωοποιὸν μήνυμα καὶ πειστικὴ μαντεία διὰ τὴν νίκην ποὺ ἐπρόκειτο νὰ ἔλθῃ, ποὺ θὰ ἤρνητο μὲ ἱδρῶτα καὶ αἷμα.

* * *

Ἀλλὰ δὲν εἶναι μόνον ἡ ἡμέρα ἐκείνη ἕνας ἱστορικὸς ἑλληνικὸς καὶ παγκόσμιος σταθμός. Εἶναι καὶ ἕνα ἱστορικὸ φωτοβόλο ξεκίνημα δι' ἕνα μέλλον, εἰς τὸ ὁποῖον ὅλοι οἱ ἄνθρωποι θὰ γνωρίζουν ὅτι διὰ νὰ φθάσουν εἰς τὸ τέρμα τοῦ ἰδανικοῦ, πρέπει νὰ περάσουν πρῶτα ἀπὸ κάποια 28η Ὀκτωβρίου. Ξεκίνημα γιὰ ἕνα τέρμα, ποὺ ἡ μοῖρα θὰ ἀπαιτήσῃ ὡς ἐνδιαμέσους σταθμοὺς ἕνα θρύλο ὅπως αὐτὸς ποὺ γράφτηκε μὲ τὴν ἀνδρεία τῶν Ἑλλήνων στὸ Ρούπελ καὶ τὸ Ἰστίμπεϊ, θὰ ἀπαιτήσῃ ἕνα πέρασμα ἀπὸ κάποιο μαρτύριο καὶ κάποια ἐκπληκτικὴ ψυχικὴ ἀνάστασι, ὅπως ἡ ὑποδουλώσις καὶ ἡ ἀντίστασις τοῦ Λαοῦ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸ φασιστικὸ κτῆνος.

Καὶ θὰ ἔλθῃ ὕστερα, ὡς ἀπαραίτητη συνέχεια, ἡ περιπέτεια μιᾶς ἐφιαλτικῆς περιόδου ποὺ θὰ ὁδηγήσῃ σὲ κάποιο Γράμμο καὶ εἰς ἕνα Βίτσι. Κι' ἐνῶ ἡ πορεία πρὸς τὸ τέρμα θὰ συνεχίζεται, κάποιος νέος σταθμός, ποὺ θὰ εἶναι ἡ ἀναπόφευκτη συνέπεια τοῦ μεγάλου ξεκινήματος, θὰ ζητήσῃ τὸ πέρασμά του. Μιὰ Κορέα, μὲ θυσίες, ἡρωϊσμοὺς καὶ ἐγκαρτέρησιν θὰ εἶναι ἡ συνέπεια αὐτή. Καὶ ἐὰν τὸ τέρμα πρέπει νὰ εὑρίσκεται μακρυὰ ἀκόμη, ἐὰν θὰ χρειάζωνται καὶ ἄλλες δοκιμασίες διὰ νὰ ὁλοκληρωθῇ ὁ κύκλος, ἡ ἀφετηρία θὰ ὑποχρεώσῃ τὸ πέρασμα καὶ αὐτῶν τῶν νέων ἀγώνων.

Μπορεῖ νὰ εἶναι ἀκόμα μακρυὰ τὸ τέρμα, ὅμως τὸ ἄγγιγμα τοῦ ἰδανικοῦ ἐπραγματοποιήθη τὴν 28ην Ὀκτωβρίου 1940, ἐπάνω εἰς τὴς Πίνδου τὶς βουνοκορφές, καὶ ὅλα τὰ μετέπειτα γεγονότα ἦταν καὶ εἶναι ἡ μοῖρα τῶν Λαῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων, ποὺ ποτὲ δὲν τοὺς ὁδηγεῖ στὸ τέλειον, χωρὶς τὸ πέρασμα τοῦ Γολγοθᾶ.

* * *

Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη, ποὺ δὲν εἶναι μόνον ἐθνικὴ ἑορτὴ τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ εἶναι ὡμὸς ὅλων τῶν ἐλευθέρων ἀνθρώπων, τὸ ξεκίνημα πρὸς τὸ ἰδανικὸν ἦταν πανάκριβο καὶ ἀκριβοπληρώθηκε. Ἀφοῦ ὅμως σκοπὸς δὲν ἦταν ἕνας ἐπιπόλαιος τῆς στιγμῆς ἐνθουσιασμός, ἀλλὰ μιὰ βαθειὰ ἀκατάλυτη πίστις, ἡ συνέχεια τοῦ ξεκινήματος εἶναι καθῆκον καὶ πρασταγή. Ἔτσι ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς διὰ νὰ ὁλοκληρώσῃ ὅ,τι ἄρχισε τὴ μεγάλη ἐκείνη ἡμέρα, διὰ νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ἀποστολήν του, ποὺ εἶναι ἀπὸ χιλιάδες χρόνια καθωρισμένη ἀπὸ τοὺς ἑαυτούς, προχωρεῖ ἀπὸ τὴν ἀφετηρία πρὸς τὸ γαλήνιο τέρμα. Ὅλοι ἐπιθυμοῦν καὶ εὔχονται τὸ τέρμα αὐτό, ποὺ θὰ εἶναι τὸ ἴδιο σωτήριο γιὰ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, νὰ εἶναι ὁ ἀγὼν τῆς Κορέας.

Τὸ μεγαλούργημα τῆς 28ης Ὀκτωβρίου τοῦ 1940 τοὺς ἔχει δείξει τὸν δρόμον καὶ τοὺς ὑποχρεώνει νὰ τὸν συνεχίσουν μέχρι τὸ τέρμα, εἰς τὸ ὁποῖον θὰ φροὺν τὸ ἰδανικό, τὴν Δικαιοσύνη, τὴν ἀλήθειαν.

Ἀπὸ τὴν 28 Ὀκτωβρίου 1940 μέχρι τὴν Κορέα ἡ Ἑλλὰς εἶναι συνεπὴς εἰς τὸν ἑαυτόν της καὶ τὴν πορείαν της. Κοντὰ εἰς αὐτὴν μαζί της ἀγωνίζονται διὰ τὸν ἴδιον σκοπὸν καὶ τὰ ἴδια ἰδανικὰ ὅλοι ὅσοι συνελάβον τὸ μεγάλο νόημα καὶ τὸ ἀθάνατο δίδαγμα τοῦ ἔπους τῆς Πίνδου. Καὶ θ' ἀγωνίζωνται πάντοτε, εἰς τὸ πέρασμα τῶν αἰώνων, ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ποὺ πιστεύουν εἰς τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν δικαιοσύνην καὶ οἱ ὁποῖοι γνωρίζουν νὰ ὑπερασπίζωνται τὰ ἰδεώδη τους.

ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΑ

Η ΠΡΟΣΟΨΙΣ

Η ΚΤΡΙΟΣ Βασιλάκης ἦταν ὁ τύπος τοῦ σοβαροῦ ἀνθρώπου. Πενηντάρης. Ντύσιμο σοβαρό-σοσιοῦ-γραβάτα σοβαρή, καπέλο σοβαρό, ὕφος σοβαρό. Καὶ λέω σήμερα... δὲν εἶναι. Χθὲς τὸν εἶδα ἐντελῶς ἀλλοιωτικο. Φορεῦσε ἕνα σακάκι μπέζ, με λεπτὰ καρρώ. Παντελόνι, γκοῖζα φανέλλα. Παπούτσι μὲ κρεπ. Γραβάτα μὲ χτυπητὰ σχέδια. Καὶ χωρὶς καπέλο.

—Κύριε Βασιλάκη μου! τοῦ εἶπα μ' ἔκπληξι. Δὲν σὲ ἀναγνωρίζω! Τζάμπα μοῦ εἶσαι. Πῶς αὐτὴ ἡ ἀλλαγή;

—Πῶς σοῦ φαίνομαι; μὲ ρώτησε.

—Τουλάχιστον κατὰ δέκα χρόνια νεώτερος. Γι' αὐτὸ σὲ εἶπα ντζάρενο. Ἕτοιμος γιὰ νέες ἐφορμήσεις! Τζιμιὲς στὸ «φαντατζίκ», ἔλεπα...

Κούνησε τὸ κεφάλι του καὶ χαμογέλασε.

—Τί νὰ κάμῃς! ἀπάντησε. Ἡ ἡλικία!

—Μὲ συγχωρεῖς, ἀλλὰ δὲν ἐννοῶ. Ποιὰ ἡλικία; Τέτοιες καταπιάνεται τὰ πενῆντα, ἂν δὲν ἀπατῶμαι.

—Πενῆντα καὶ ἕνα!

—Καὶ καθὼς γνωρίζω, αὐτὴ ἡ ἀξιόλογη ἡλικία ἐπιβάλλει ντύσιμο μᾶλλον συντηρητικό. Τὸ δικό σου εἶναι νεανικό.

—Λάθος! μοῦ εἶπε.

—Τί λάθος; Δὲν εἶναι νεανικό;

—Εἶναι. Τὸ λάθος εἶναι στὴ γενικὴ ἀντίληψη ποὺ ἐπικρατεῖ ὅτι ἡ ἀξιόλογη ἡλικία ἐπιβάλλει ντύσιμο συντηρητικό. Ἡ σωστὴ ἀντίληψις τοῦ ζητήματος εἶναι ἀκριβῶς ἡ ἀντίθετη. Ὅταν εἶσαι νέος, μπορεῖς νὰ ντύνεσαι συντηρητικά. Πάντα νέος θὰ φαίνεσαι. Ὅταν πατήσῃς, ὅμως, τὴν πενηντάρα, τότε εἶναι ποὺ πρέπει ν' ἀναθεωρήσῃς τὸ στὶλ τῆς περιβολῆς σου.

—Νὰ τὸ ρίχνῃς στὸ φανταζί, δηλαδή!

—Ἀκριβῶς. Γιὰ νὰ κρύβῃς τὰ χρόνια· τὰ ἄτιμα! Σπούδο ντύσιμο, τὰ πενῆντα τ'ἀνεβάζει στὰ ἑξῆντα. Τὸ φανταζί, τὰ κατεβάζει στὰ σαράντα. Μὲ λίγα λόγια αὐτὸ τὸ καρρὸ σακκάκι ποὺ βλέπεις, ἡ χτυπητὴ γραβάτα, τὸ παπούτσι μὲ τὸ κρὲπ εἶναι τὸ καμωμένο τῆς πεντηκονταετηρίδος μου. Καὶ μοιάζω μὲ κάτι παλιὰ κτίρια, ποὺ μ' ἕνα καλὸ ἄπασπισμα φαίνονται πάλι σὰν καινούργια.

—Ναί· Ἀλλὰ τὰ...θεμέλια, τὶ λένε;

—Τὰ θεμέλια νὰ σοῦ πῶ, κραυοῦνται, ὅσο νάνε. Ἀλλὰ δὲν φτάνουν τὰ θεμέλια. Χρειάζεται καὶ ἡ πρόσοψις. Πρὸ παντὸς ἡ πρόσοψις. Ὅταν αὐτὴ εἶναι ἐν τάξει, τότε φιλοτιμοῦσαι καὶ τὰ...θεμέλια καὶ κρατοῦν περισσότερο.

—Καὶ ἂν δὲν εἶναι ἀδιακρισία, στὸ δεματάκι τί ἔχεις; Βλέπω χαρτὶ φαρμακείου.

—Κάτι κρέμες εἶναι, γιὰ τὸ πρόσωπο!

—Γιὰ τὴν πρόσοψη κι' αὐτές.

—Εἶπαμε: Πρὸ παντός. Καὶ θὲς νὰ σοῦ πῶ καὶ κάτι ἀκόμα; Ἀπὸ προχθὲς ποὺ ἄλλαξα ἐμφάνισι, αἰσθάνομαι καὶ μιὰ ἐσωτερικὴ ἀλλαγή. Εἶμαι γεμάτος ὄρεξι κι' αἰσιοδοξία γιὰ τὸ μέλλον. Περπατῶ πιὸ σταθερά, κουράζομαι λιγώτερο, νοιώθω τὸ αἷμα νὰ κυκλοφορῇ πιὸ ζεστὸ στὶς φλέβες μου. Καὶ τὴν καρδιά μου νὰ χτυπᾷ πιὸ δυνατά.

—Μήπως εἶναι ταχυπαλμία;

—Ὄχι. Εἶναι ἀλλοιώτικο τὸ χτύπημα. Λοιπόν, γειὰ σου.

—Στὸ καλὸ κὺρ-Βασιλάκη!

Ὁ «κὺρ-Βασιλάκης» κατσούφιασε.

—Ὄχι «κὺρ-Βασιλάκης» πιά. Ἀπὸ δῶ κι' ἐμπρὸς εἶμαι «κύριος Βάσος!». Μὴν τὸ ξεχνᾷς, σὲ παρακαλῶ. Τί διάολο λέμε τόσην ὥρα;

Μὲ συγχωρεῖς· Δὲν τὸ ξανακάνω!

Καὶ ὁ κύριος Βάσος συνέχισε τὸν δρόμο του ρυθμικὸς, ἡσύχος καὶ θεωρία των περὶ προσωπικῆς εὐθυμίας ἐνδιαφέρουσα. Δὲν θὰ ἔχουν σημειωμένον.

ΠΑΝ. ΠΑΠΑΔΟΥΚΑΣ

ΚΑΪΕΛΛΑ — ΑΛΕΞΙΚΕΡΑΥΝΑ

Πολὺ παράξενον εἶναι τὸ σχῆμα τῶν τελευταίων καπέλλων, ποὺ λανσάρουν οἱ μεγάλοι Παρισινοὶ οἶκοι μόδας: Ἀνωτέρω, δύο μοντέλα τῆς Σκιαπαρέλλι ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ἕνα (ἀριστερᾷ), ἀπὸ μαῦρο φέλτρο, εἶναι διὰ καθημερινὴν χρῆσιν, ἐνῶ τὸ ἄλλο (τὸ ἐπιδεικνυόμενον) εἶναι κεντημένο ἀπὸ πολύτιμα μπριλλὶκ καὶ μαργαριτάρια. Τὸ στὶλ αὐτὸ λέγεται.... ἀλεξικέραυνον!

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΧΕΘΕΙ ΣΑΝ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑΝ ΤΟΥ ΙΤΑΛΟΥ ΔΙΚΤΑΤΟΡΟΣ

ΚΛΑΡΑ ΠΕΤΑΤΣΙ

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΕΥΝΟΟΥΜΕΝΗ ΤΟΥ ΜΟΥΣΣΟΛΙΝΙ

ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΕΠΙ ΤΗΣ ΤΡΑΓΩΔΙΑΣ ΕΝΟΣ ΑΝΕΥ ΟΡΙΩΝ ΕΡΩΤΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΤΡΑΓΙΚΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΤΗΣ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΣ ΙΩΕΤΙΑΣ

ΤΟ ΤΡΑΓΙΚΟΝ ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΔΥΟ ΕΡΑΣΤΩΝ

18ον

Μάλις εἴχαμε περατώσει τὸ γεῦμα τους, ὅταν εἰσῆλθεν ἕνας Γερμανὸς ἀξιωματικός, ποὺ συνεστήθη στὴν κυρία Μουσσολινὶ καὶ τῆς εἶπεν: «ἔχω μιὰ εὐχάριστη εἴδησι γιὰ Σᾶς κυρία μου! Οἱ ἀλεξιπτωτισταί μας μόλις ἀπελευθέωσαν τὸν Μουσσολινὶ. Ὁ Ντοῦτσε εὑρίσκεται ἤδη καθ'ὁδὸν πρὸς Γερμανίαν».

Τὰ παιδιὰ ἀπὸ τὴ χαρὰ τους ἀρμοῦν καὶ ἀγγαλιάζουν τὴν μάνα τους.

«Θὰ ξαναζήσω καὶ πάλιν». Θὰ ξαναζήσω, σκέπτεται ἡ σύζυγος τοῦ Μουσσολινὶ, ἐνῶ τὰ μάγουλά της διατρέχουν δάκρυα χαρᾶς. Ἀπὸ τὸν κυριο πού της ἀνήγγειλε τὸ εὐχάριστο νέο, ἐπειδὴ αὐτὸς δὲν ξεύρει καλὰ Ἰταλικὰ κι' αὐτὴ δὲν ὁμιλοῦσε ἄλλη γλῶσσα, δὲν μπορεῖ νὰ πληροφορηθῇ λεπτομέρειες γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσι τοῦ συζύγου της. Δὲν διάζεται, ἄλλωστε. Θὰ τῆς τὰ ἀφηγηθῇ ὅλα ἐκεῖνος ὅταν σὲ λίγο θὰ εἶναι κοντά της. Ἐκεῖνο ποὺ ἐνδιαφέρει εἶναι ὅτι εἶναι καὶ πάλιν ἐλεύθερος.

* * *

Τὸ βράδυ αὐτὸ ἦταν ἀδύνατο νὰ κλείσῃ μάτι. Ἀκούει τὰ ὡρολόγια τῆς πόλεως τοῦ Μονάχου νὰ χτυποῦν τὶς ὧρες: Δυό... Τρεῖς... Τέσσαρες... καὶ ξαγρυπνάει ὥσπου φέγγει καὶ πάλι ἡ ἡμέρα ποὺ θὰ τῆς ξαναφέρει τὸν Μουσσολινί.

Στὶς 2 ἡ ὥρα τὸ ἀπόγευμα, εὑρίσκεται στὸ ἀεροδρόμιο. Τρία τρικινητήρια ἀεροπλάνα βομβοῦν εἰς τὸν ὁρίζοντα. Πλησιάζουν. Κάνουν κύκλους ἐπάνω ἀπὸ τὸ ἀεροδρόμιο καὶ προσγειώνονται. Ὁ Μουσσολινὶ κατέρχεται ἐνῶ ἕνα τιμητικὸ γερμανικὸ ἀπόσπασμα παρουσιάζει ὅπλα. Ὁ Ἰταλὸς δικτάτωρ προχωρεῖ κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὴν γυναῖκα του.

Τὸ αἴσθημα τῆς εὐτυχίας ποὺ τὴν ἐπλημμύριζε μέχρι πρὸ τινος ἐξέλιπε ἐξαφνισθῆ. Τώρα τὴν κατέλαβε ἕνας ἀκατανόμαστος φόβος. Μεγαλοδύσωπε Θεέ! τί δίρι ἔχει! Τὸ φόβερό δὲν ἦταν τὸ ταυλακωμένο καὶ ἄθλιο καυστόμι, ποὺ ἐφορούσε, ἀλλὰ τὸ πελιδνὸ καὶ κάτωχρο πρόσωπό του. Ἡ τραγικὴ του μοῖρα ἀφῆκε ἐκεῖ τὰ σημάδια της. Τὰ μάγουλά του εἶχαν πέσει καὶ στὰ μεγάλα μάτια του καθρεφτίζοτνο ἡ μάνικας καὶ ἡ ἀπελπισία του. Εἶχεν ἀνατραπῆ βέβαια ἀπὸ τὸ πόστο του καὶ ἔβγαινε ἀπὸ τὴ φυλακή. 45 ἡμέρες ἦταν φυλακισμένος. Δὲν ἦταν ὅμως πια ἐκεῖνος ποὺ ἦταν ἄλλοτε.

Ὁ Μουσσολίνι τὴν ἀγκαλιάζει. «Δὲν ἐπίστευα νὰ σὰς ξαναιδῶ», τῆς ψιθυρίζει.

Ἕνα αὐτόκινητον τοὺς ὁδηγεῖ εἰς τὴν πόλιν. Τὸ ἀνάκτορον τοῦ πρίγκηπος Καρόλου εἶχεν ἑτοιμασθῆ ἐπίτηδες, γιὰ νὰ τὸν δεχθῇ. Τὸ πρῶτον πρᾶγμα ποὺ ἐζήτησε μόλις ἔφθασεν ἐκεῖ, ἦταν ἕνα λουτρό. Ἀπὸ πολλὲς ἡμέρες τώρα δὲν εἶχε θἀγάλει τὰ ροῦχα ἀπ' ἐπάνω του.

Ὁ Μουσσολίνι ἦταν πιὰ σὰν νὰ εἶχε κατεβῆ ἀπὸ τὴν σελήνη. Ἀπὸ τὰ γεγονότα, ποὺ ἐλαν λάβει χώρα ἀπὸ τὴν 25ην Ἰουλίου, ἀπὸ τὴν ἡμέραν δηλαδὴ τῆς συλλήψεώς του καὶ μετέπειτα δὲν ἔχει ἰδέαν. Λυπεῖται κατάκαρδα ὅταν πληροφορῆται πὼς τόσοι καὶ τόσοι ἄνθρωποι, ποὺ τοὺς ἐθεώρει γιὰ πιστοὺς φίλους του, ἐπέρασαν στὶς τάξεις τοῦ στρατηγοῦ Μπαντόλιο.

Εἰσέρχεται στὴν κρεββατοκάμαρα τοῦ προορίζεται δι' αὐτόν. Βλέπει τὴν ἡγεμονικὴ καὶ μεγαλοπρεπῆ τὴς πολυτέλεια καὶ τὸν καταλαμβάνει τρόμος. Πρὸ ὀλίγου ἀκόμη ἦταν φυλακισμένος στὸ ἁπλούστερο δωμάτιο ἑνὸς ὀρεινοῦ καταφυγίου, εἰς ὕψος 3.000 μέτρων καὶ τώρα θὰ κοιμᾶται πιὰ σὰν βασιλιᾶς, εἰς ἕνα πολυτελέστατο κρεββάτι; Τὸ βράδυ μένει στὴν κρεββατοκάμαρα τῆς γυναίκας του καὶ ἐδῶ τῆς μιλάει γιὰ πρώτη φορὰ γιὰ τὴν Κλάρα Πετάτσι.

Μέχρι τὴ στιγμὴ αὐτὴ ἡ Ντόνα Ραχὴλ δὲν ἤξευρε τίποτε γιὰ τὴν ὕπαρξι τῆς Κλάρας Πετάτσι. Μετὰ τὴν πτῶσι ὅμως τοῦ Μουσσολινὶ τὴς ἐπῆγαν καὶ ἐκεῖνες στὸ σπίτι τὶς μπρασσῶρες καὶ τοὺς λιβέλλους, ποὺ εἶχαν στείλει, ὅπως εἴδαμε, καὶ στὴν Κλάρα καὶ τώρα γνωρίζει πὼς τὰ τελευταῖα χρόνια συνηττάτο κατ' ἐπιλεκτὸ σχεδὸν τὴν ἐρωμένη του. Ἡ Ντόνα Ραχὴλ δὲν εἶναι ἁπλοικὴ μὲ θερμὸ μεσογειακὸ «τεμπεραμέντο» γυναικούλα, ποὺ διαθέτει εὔκολα τὸ τρομερὸ λεξιλόγιο τοῦ Ἰταλικοῦ πληθυσμοῦ τῆς ὑπαίθρου. Σὲ ἄλλη ἐποχή, σὲ κάτι τέτοιες περιπτώσεις ἐξεσπούσε σὰν θύελλα. Μὲ τοὺ τσακισμένο ὅμως ἄνθρωπο, που ἔχει πιὰ μπροστά της, τί μπορεῖ νὰ κάμῃ; Γι' αὐτὸ καὶ μιλάει ἤρεμα ἀλλὰ συγκεκριμένα.

—Ραχήλ! τῆς λέγει ὁ Μουσσολίνι. «Ἡ ἱστορία αὐτὴ ἔκλεισε μιὰ γιὰ πάντα».

—Ὡραία! τοῦ ἀπαντᾷ. Τότε τὴν θεωρῶ σὰν νὰ μὴν εἶχε γίνει ποτέ.

Η ΦΟΒΕΡΗ ΝΥΚΤΑ ΤΗΣ ΑΝΑΜΟΝΗΣ

Οἱ ριπὲς τῶν πολυβόλων ποὺ ἠκούοντο μέσα στὴ φυλακὴ τῆς Νοεμβέργης ἐσταμάτησαν πιὰ καὶ οἱ κραυγὲς τῆς ἀπογνώσεως ἐκόπασαν. Κανεὶς δὲν μπῆκε στὸ κελί, που ἡ Κλάρα, ἡ μητέρα της καὶ ἡ ἀδελφή της ἐπίστευον πως εὑρισκόντο πιὰ πρὸ τοῦ μοιραίου τέλους των. Ἀργὰ τὴ νυκτα, φθάνει καντὰ τοὺ, μία ἀπὸ τὶς γυναῖκες φύλακες τῶν φυλακῶν καὶ ἔτσι πληροφορούνται τί εἶχε συμβῆ. Μεταξὺ τῶν φυλακισμένων εἶχε κυκλοφορήσει ἡ φήμη πὼς οἱ Γερμανοὶ ἐπλησίασαν στὴ Νοεμβέργη καὶ προσεπάθησαν νὰ κατατάξουν τὰ πόστα καὶ νὰ γίνουν κύριοι τῆς φυλακῆς. Ἡ στάσις των ὅμως εἶχε καταπνιγῆ μέσα στο αἷμα.

Τὸ κελὶ εἶναι θεοσκότεινο. Ἡ φυλακὴ δὲν τολμᾶ ν' ἀνάψῃ φῶς. Σκύβει στὴν Κλάρα που ἦταν ξαπλωμένη στὸ ἄθλιο σιδερένιο κρεββάτι της καὶ τῆς ψιθυρίζει στὸ αὐτί. Ὁ Μουσσολίνι ἀπελευθερώθηκε, Σινιόρα! Παντοῦ, οἱ Ἰταλοὶ στρατιῶται ἀσπαλίζονται ἀπὸ τοὺς Γερμανούς. Σὲ λίγο θὰ εἴσθε καὶ σεῖς ἐλεύθερες. Μὴ ξεχάσετε μόνο πὼς ἐγὼ πρώτη ἦλθα καὶ σᾶς ἔφερα τὴν εὐχαριστη αὐτὴ εἴδησι.

Ἡ πόρτα, σιγὰ-σιγὰ κλείνει καὶ πάλι. Ἡ καρδιὰ τῆς Κλάρας χτυπάει μέχρι διαρρήξεως, ὁρμᾶ στὸ κρεββάτι τῆς μητέρας της.

—Λάκους, μαμά! τῆς λέγει. Θὰ ἀπελευθερωθοῦμε. Ἔγινε θαῦμα. Ὁ Μπενίτο ἐσώθηκε. Θὰ στείλη νὰ μὲ πάρη, καὶ ἀπὸ τὴ συγκίνησί της ἀρχίζει τοὺς λυγμούς. Οἱ δυὸ γυναῖκες κλαῖνε μαζί της. Δὲν μποροῦν νὰ πιστεύσουν πὼς τὸ μαρτύριό τους πρόκειται σὲ λίγο νὰ τελειώσῃ. Καμμιὰ νύκτα δὲν τοὺς εἶχε φανῆ τόσο ἀτέλειωτη σὰν τὴν ἀποψινή. Τελικὰ ξεσηκώθησε.

—Σινόρα! Σινιόρα! ἀκούεται μιὰ φωνή. Ἡ φύλαξ τῶν φυλακῶν βρίσκεται καὶ πάλι στὴν πόρτα. «Ἡ διαταγὴ τῆς ἀποφυλακίσεώς σας ἦλθε. Ὡς τὸ μεσημέρι θὰ εἶσθε ὅλες ἐλεύθερες. Μὴ ξεχάσετε μόνο, πὼς ἐγὼ πρώτη σᾶς ἀνεκοίνωσα τὸ εὐχάριστο νέο».

—Ὄχι! τῆς ἀπαντᾷ ἡ Κλάρα. Αὐτὸ δὲν θὰ τὸ ξεχάσω. Τὸ ὅτι ὅμως ἐσύ, τὴν ἡμέρα ποὺ μ' ἔφεραν ἐδῶ μέσα στὸ κελί, μὲ πάτησες ἐπίτηδες στὸ πόδι, δὲν μπορούσες δυνατόρεως, κι' αὐτὸ δὲν θὰ τὸ ξεχάσω.

Ἡ φύλαξ ἐξαφανίζεται κρυφά-κρυφά, ἐνῶ ἡ Κλάρα ευθυνεῖται πιὰ καὶ μ' ἕνα σχεδὸν βασιλικὸ, παράστημα τὴν παρακολουθεῖ. «Ἔχει ξαναβρῆ τὴν αὐτοπεποίθησί της. Ὄχι! ὁ Μπενίτο δὲν θὰ στείλη νὰ τὴν πάρη. Αὐτὸς θὰ τὴν ἀποφυλακίσῃ καὶ αὐτὴ πρώτη, ἐνωρὶς τὴν ἑβδομάδα γύρω ἀπὸ τὰ 240-250 σέντς κατὰ μπούσελ.

Ἡ ἐφετεινὴ παραγωγὴ τῶν Ἡνωμ. Πολιτειῶν ὑπολογίζεται νὰ πλησιάσῃ τοὺς 17 ἑκατ. τόννους ἔναντι 13 τοῦ 1951· Ἡ παραγωγὴ τοῦ Καναδᾶ πιθανὸν νὰ ὑπερβῇ τοὺς 8 ½ ἑκατ. τόννους. Ἡ παραγωγὴ δηλαδὴ τῆς Βορείου Ἀμερικῆς κατὰ τὰς μέχρι τοῦδε ἐκτιμήσεις θὰ φθάσῃ ἐφέτος εἰς τὸ τεράστιον ποσὸν τῶν 25 ½ ἑκατ. τόννων, διὰ πρώτην φοράν.

ΒΑΜΒΑΣ

Λόγω παλαιοτέρας προβλέψεως ὅτι ἡ παραγωγὴ τῶν Ἡνωμ. Πολιτειῶν θὰ ὑπερβῇ τὰ 14 ἑκατ. δέματα—τῶν 500 λιβουντζκιλῶν τῆς ὑφιστμένης ζητήσεως εἰς ὅλας τὰς χώρας, ἡ τιμὴ τοῦ βάμβακος ἐπ' ἀρκετοὺς μῆνας διετηρεῖτο γύρω ἀπὸ 40-39 σέντς τὸ λάουντ. Κατόπιν ὅμως τῶν πληροφοριῶν περὶ ἐνοικίης ἐσοδείας εἰς πολλὰς βαμβακοπαραγωγικὰς χώρας πλὴν τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς μικροτέρας ζητήσεως λόγω καλύψεως τῶν ἐπειγουσῶν ἀναγκῶν, ἐσημειώθη χαλάρωσις μέχρι 37 ½ σέντς κατὰ λάουντ. Ἐνδεχομένη νέα ὑποχώρησις προβλέπεται ἐὰν ἡ συγκομιδὴ Ἰνδίας ἀμέσως μετὰ τὰς ἐορτὰς τοῦ Δεκεμβρίου θὰ εἶναι εἰς ὕψος τῶν ἐφετινῶν καλῆς παραγωγῆς ἐπόμενον καὶ ἀρκετὰ περισσε

ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ

ΤΟ ΗΡΩΪΚΟ ΔΡΑΜΑ

Τοῦ καθηγητοῦ κ. ΑΠ. ΖΟΡΝΠΑ

Ο ΜΕΛΕΤΗΤΗΣ τῆς ἱστορίας τοῦ θεάτρου θὰ διαπιστώσει εὔκολα, πὼς ἐνῶ τὸ ἀρχαῖο Θέατρο εἶχε καθιερώσει μορφωτικὸ σκοπὸ μὲ τὸ ὕψος τῶν θεμάτων, τὴν ἐκφραστικὴ λιμπρότητα τῆς Τέχνης τοῦ, ποὺ ἀπευθύνονταν σ' ἕνα κοινὸ καλλιτεχνικὰ μορφωμένο, τὸ σημερινὸ θέατρο, στὸν τόπο μας, ἔγινε τὶς πιὸ πολλὲς φορὲς ψυχαγωγικό.

Ὁ συγγραφέας γιὰ λόγους οἰκονομικοὺς ἢ ψυχαγωγικοὺς δὲν ἐπροηγεῖτο τῶν μαζῶν ἀλλ' ἕπεται, οἰδόντας, ἢ ἀρέσει στοὺς θεατές. Ἔτσι φύγαμε ἀπὸ τὶς βάσεις τῶν ἀρχαίων δραματουργῶν, ποὺ ἔπλασαν τὸ δρᾶμα, ὥστε νὰ εἶναι ὁ κανόνας τῆς μορφικῆς τελειότητας στὴ λογοτεχνία.

Τὸ Νεοελληνικὸ Θέατρο ἱκανοποιεῖ τὶς αἰσθητικὲς ἀπαιτήσεις τῆς τέχνης μὲ τὰ ἠθογραφικὰ ἢ κοινωνικὰ ἔργα του καὶ τελευταῖα, μετὰ τὴν καλλιέργεια τῆς Ἐπιθεώρησης, τῆς φάρσας καὶ τῆς ὀπερέττας, γίνεται προσπάθεια γιὰ ἀνώτερες τάσεις στὸ δρᾶμα καὶ στὴν κωμωδία ἀπὸ συγγραφεῖς ἔμπειρους.

Ἐξετάζοντας ἰδιαίτερα τὸ δρᾶμα, ποὺ εἶναι σύγκρουση ἠθικο-κοινωνικῶν ἰδεῶν, μὲ τὴν πάλη τῶν προσώπων, ποὺ ἀντιπροσωπεύουν εἰς ἰδέες αὐτὲς; θρίσκομε πὼς τὸ δρᾶμα ἔχει σκοπὸ νὰ ὑψώσει μπροστὰ στὸ κοινὸ θέματα ἠθικοκοινωνικὰ μεγάλης ἀξίας καὶ νὰ προβάλει πρότυπα μορφωτικά.

Γιατὶ εἶναι γνωστό, πὼς τὸ δρᾶμα ἔχει πολὺ μεγάλη ἐπίδραση στὴν ἀνθρώινη ψυχὴ κι' εἶναι ὁ μεγάλος διδάσκαλος τῶν ἠθικῶν ἀξιῶν.

Οἱ εἰδικοὶ μελετητὲς τοῦ θέματος αὐτοῦ τονίζουν, πὼς στὴ δραματικὴ πρᾶξη ὁ ἥρωας ἀγωνίζεται ἐνάντια σὲ προλήψεις, σὲ κακίες, σὲ φθόνους, ἢ στὴ Μοῖρα του. "Ὅλα τὰ ἐπεισόδια χτίζονν τὴν ὑπόθεση, ποὺ κορέει νἄχει: πιθανότητα, δηλαδὴ οἱ ψυχὲς νὰ βλέπουν στὴ σκηνὴ πρᾶξη, ποὺ κάποτε εἶδαν ἢ μποροῦν νὰ ἰδοῦν ἢ διάδεσαν στὴν Ἱστορία.

Ἡ ὑπόθεση ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἀρχιτεκτονικὴ-ἀρχή, μέση, τέλος-πρέπει νἄχει ἑνότητα τοπικὴ καὶ χρονική, δηλαδὴ νὰ τελειώνει ἐκεῖ, ἀπὸ ὅπου ἄρχισε καὶ στὸ μικρότερο χρονικὸ διάστημα, ἂν κ' αὐτὸ δὲν ἐφαρμόζεται σήμερα πιὰ πολύ.

Ἡ δραματικὴ πρᾶξη ἔχει γιὰ θέμα της στὴν ἀγωνία της ψυχῆς, ἀπὸ τὴν ὁποία ὁ ἄνθρωπος ἀγωνίζεται νὰ ἀπαλλαγεῖ. Κι' αὐτὸ ἀποτελεῖ στοιχεῖο τοῦ τραγικοῦ.

Ἡ τραγωδία δὲν εἶναι πίστε ἄλλο, παρὰ «μιὰ συγκροτημένη ἀναπαράστασι τῶν ψυχικῶν μεθόδων καὶ αἰτιῶν».

*

Ἡ τραγωδία κάνει τὸ θεατὴ νὰ λυπᾶται καὶ νὰ νιώθει ὁ ἴδιος τὴν αἰτία τῆς λύπης του. Τὸ πιὸ συγκλονιστικὸ πάθος στὴν ὑπόθεση τραγωδίας εἶναι ὅταν ὁ ἄνθρωπος «ἀγωνιᾶ» παλεύοντας νὰ γλυτώσει ἀπὸ τὸ θάνατο, γιατὶ ἀγαπάει τὴ ζωή.

Ὁ τραγικὸς ἥρως εἴτε νικᾶει εἴτε νικιέται, κυριαρχεῖται ἀπὸ ψυχικὰ ἀπὸ τὴν ἀγωνία. Τὸ δρᾶμα, λέει ὁ Ἠλιόμαρ, γίνεται ἀπὸ τὴ συγκρουσὴ μιᾶς πρὸς τὴ Μοῖρα ἢ τῶν ἀνωθρώπινων ποὺ ἀντιπροσωπεύουν εἰς ἰδέες αὐτὲς; βρίσκομε πὼς τὸ δρᾶμα ἔχει σκοπὸ νὰ ὑψώσει μπροστὰ στὸ κοινὸ θέματα ἠθικοκοινωνικὰ μεγάλης ἀξίας καὶ νὰ προβάλει πρότυπα μορφωτικά.

Γιατὶ εἶναι γνωστό, πὼς τὸ δρᾶμα ἔχει πολὺ μεγάλη ἐπίδραση στὴν ἀνθρώινη ψυχὴ κι' εἶναι ὁ μεγάλος διδάσκαλος τῶν ἠθικῶν ἀξιῶν.

Οἱ εἰδικοὶ μελετητὲς τοῦ θέματος αὐτοῦ τονίζουν, πὼς στὴ δραματικὴ πρᾶξη ὁ ἥρωας ἀγωνίζεται ἐνάντια σὲ προλήψεις, σὲ κακίες, σὲ φθόνους, ἢ στὴ Μοῖρα του. "Ὅλα τὰ ἐπεισόδια χτίζονν τὴν ὑπόθεση, ποὺ κορέει νἄχει: πιθανότητα, δηλαδὴ οἱ ψυχὲς νὰ βλέπουν στὴ σκηνὴ πρᾶξη, ποὺ κάποτε εἶδαν ἢ μποροῦν νὰ ἰδοῦν ἢ διάδεσαν στὴν Ἱστορία.

Ἡ ὑπόθεση ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἀρχιτεκτονικὴ-ἀρχή, μέση, τέλος-πρέπει νἄχει ἑνότητα τοπικὴ καὶ χρονική, δηλαδὴ νὰ τελειώνει ἐκεῖ, ἀπὸ ὅπου ἄρχισε καὶ στὸ μικρότερο χρονικὸ διάστημα, ἂν κ' αὐτὸ δὲν ἐφαρμόζεται σήμερα πιὰ πολύ.

Ἡ δραματικὴ πρᾶξη ἔχει γιὰ θέμα της στὴν ἀγωνία της ψυχῆς, ἀπὸ τὴν ὁποία ὁ ἄνθρωπος ἀγωνίζεται νὰ ἀπαλλαγεῖ. Κι' αὐτὸ ἀποτελεῖ στοιχεῖο τοῦ τραγικοῦ.

Ἡ τραγωδία δὲν εἶναι πίστε ἄλλο, παρὰ «μιὰ συγκροτημένη ἀναπαράστασι τῶν ψυχικῶν μεθόδων καὶ αἰτιῶν».

*

Μ' αὐτὲς τὶς προϋποθέσεις ἔγραψα τὸ «ρωμαλέο» ἢ «δυναμικό», ὅπως χαρακτηρίστηκε, δρᾶμα μου: «Ἀτσάλινος Πύργος» μὲ θέμα παρμένο ἀπ' τὸ 'Αλβανικὸ ἔπος, τὴν κατοχή καὶ τὴν ἐθνικὴ καθολικὴ ἀντίσταση, ποὺ δείχνει: τὴν ἀκατάλυπτη ψυχικὴ δύναμη καὶ τὴ θέληση ἑνὸς μακρυοῦ ποσστικά, μὰ μεγάλου ἠθικὰ Λιοῦ, τοῦ 'Ελληνικοῦ, νὰ ξεπεράσει τὶς ἀντιξοότητες, ποὺ τοῦ ἐπέβαλεν ὁ πόλεμος καὶ νὰ προβάλει τὴν ἡρωϊκὴ ἀντίληψή του στὴ ζωή, ἡ ὁποία φτάνει στὴ δύναμη τῆς θυσίας ἐκείνων, ποὺ τὸ βαρὺ χέρι τῆς Μοίρας τοὺς παραμονεύει καὶ ζητάει νὰ τοὺς κάνει ἢ τοὺς κάνει θύματά της, σέρνοντάς τους στὴν καταστροφή!

«Θέλει μόνον ἐκεῖνος ὁ ἄνθρωπος, ποὺ εἶναι πρόθυμος νὰ πάθει». Κι' ἔχει ὁ ἄνθρωπος κάτι δικό του, ποὺ δὲ μπορεῖ οὔτε ὁ θάνατος νὰ τοῦ τὸ ἀφαιρέσει. Κι' αὐτὸ εἶναι: ἡ θέλησι. Κι' αὐτὴν τὴν ὕψωσε καὶ τὴ διακήρυξε ὁ Λαός μας.

Τὴ Νεοελληνικὴ αὐτὴ πραγματικότητα, ποὺ στάθηκε ἔντονο ζήτημά μου, προσπαθῶ νὰ δώσω μὲ τὸν «Ἀτσάλινο Πύργο», ποὺ συμβολίζει τὸ ἀκατάλυπτο πνεῦμα καὶ τὸ ἀδούλωτο φρόνημα.

Στὸ ἔργο τοῦτο ὑπάρχει ἡ πρωτοτυπία πὼς πρωταγωνιστὴς δὲν εἶναι ἕνα ἄτομο, ἀλλὰ ἡ ὁμάδα. Ὁ ρόλος τοῦ πρωταγωνιστῆ προκύπτει μὲ τὴ σειρὰ σὲ πολλὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦντας ἕπειτα σύνολο, πρωταγωνιστοῦν ὁμαδικά. Θέλησα τὸ «χορὸ» τῶν ἀρχαίων δραμάτων νὰ τὸν βάλω πρωταγωνιστῆ, γιατὶ αὐτὸς ἀντιπροσωπεύει «τὸ λαό, κι' εἶναι ὁ λαός, ποὺ δίνει τὸ αἷμα του γιὰ τὴν πραγμάτωση κάθε ὑψηλοῦ ἰδανικοῦ, ὅπως εἶναι ἡ λευτεριά. —

ΠΕΡΙΜΕΝΕΤΕ ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΟΙΚΟΠΕΔΑ ΤΗΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ ΣΤΗΝ **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΑΝ** ΜΟΥΚΤΑΡΗΣ

ΓΙΝΕΤΕ ΙΑΤΡΟΙ ΤΩΝ ΕΑΥΤΟΥ ΣΑΣ

ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ ΤΩΝ ΜΑΤΙΩΝ

Ἕνας ποὺ δὲν βλέπει καλά, πρέπει λοιπὸν νὰ τὸ πάρη ἀπόφασι· δὲν ὑπάρχει μέσον ἀντιθράσεως. Ἐμπρὸς εἰς τὴν ἐλαττωματικὴν ὄρασιν, εἴμεθα ἐντελῶς ἀνίσχυροι; Ἀμὰ σταματοῦμε τὸ πόδι σας συνηθίζετε σιγὰ-σιγὰ νὰ περπατᾶτε πάλιν, ἕως ὅτου τὸ ἁβίσμά σας ξαναγίνη ἐντελῶς κανονικόν. Τὸ ἴδιον συμβαίνει καὶ μὲ τὸ χέρι καὶ μὲ διάφορα ἄλλα ὄργανα. Ἀμὰ πάθουν, προσπαθοῦμε νὰ τὰ ξαναφέρουμε εἰς τὴν κανονικὴν των κατάστασιν, νὰ τὰ ἐκμαιμεν καλά. Γιατὶ τάχα ἐξαίρεσις πρέπει νὰ γίνεται μόνο γιὰ τὸ μάτι; Πρέπει νὰ συνηθίσωμεν εἰς τὴν ἰδέαν ὅτι καὶ τὸ μάτι εἶναι ἕνα ὄργανο, ὅπως ὅλα τὰ ἄλλα τοῦ σώματος. Ὅπως τὰ ἄλλα μέρη τοῦ σώματος, εἶναι καὶ αὐτὸ προικισμένον ἀπὸ τὴν φύσιν μὲ δλην του τὴν ἱκανότητα τῆς ἀναγεννήσεώς του, ἀρκεῖ νὰ συμμορφωθοῦμε μὲ ὡρισμένας προϋποθέσεις. Μποροῦμε ἄριστα νὰ ἐπαλλάξωμε τὰ μάτια μας ἀπὸ τὰς κακὰς συνηθείας νὰ τὰ ἐξοικειώσωμεν μὲ ἄλλας, ποὺ τὰ ὠφελοῦν. Ὅλαι αἱ κακαὶ σύνηθειαι τοῦ ματιοῦ συνοψίζονται εἰς μίαν καὶ μόνην: Τὸ παρατέντωμα, τὴν τάσιν τῶν μυῶν τοῦ ματιοῦ. Ἐκεῖνο ποὺ χρειάζεται πρὸ παντὸς εἶναι ἡ χαλάρωσις τῶν ὀφθαλμικῶν μυῶν. Γιὰ νὰ τὸ ἐπιτύχωμε, πρέπει νὰ συνηθίσωμε τὰ μάτια μας εἰς τρία πράγματα: Ν' ἀνοιγοκλείουν συχνά, νὰ μὴ βλέπουν πολλὰ πράγματα διὰ μιᾶς καὶ νὰ μὴν «καρφώνουν» ἐπὶ μακρὺ τὸ βλέμμα εἰς ἕνα ὡρισμένον σημεῖον. Ἂν βλέμωμεν νὰ συνηθίσωμε κολά, πρέπει νὰ συνηθίσωμε τὰ μάτια μας ν' ἀνοιγοκλείνουν συχνὰ ἀπὸ μόνα τους. Αἱ κινήσεις ποὺ κάνουν τὰ μάτια ἀνοιγοκλεινόντας, τους εἶναι ἀπαραίτητοι. Τὰ καθαρίζουν, τὰ προφυλάσσουν ἀπὸ τὸ κρύο, τὸν ἄνεμο καὶ τὰ ξένα σωματίδια, τὰ ἀνακουφίζουν καὶ τὰ δυναμώνουν. "Αν ἔχετε ἀποκτήσει τὴν κακὴν συνήθειαν νὰ κοντάζετε τὰ πράγματα μὲ πολὺ σταθερὰν βλέμμα, χωρὶς ἄλλο νὰ τὴν κάψετε. Πρέπει νὰ συνηθίσετε νὰ τὰ ἀνοιγοκλείνετε. Τὰ μάτια πρέπει καὶ αὐτὰ νὰ κάνουν γυμναστική. Ἀνοιγοκλείνοντας συχνὰ καὶ αὐθόρμητα, ὑποβάλλονται σὲ μιὰ πρώτη, ὠφέλιμη γιὰ τὴν ὑγείαν των ἄσκηση.

Ο ΞΕΩ ΚΟΣΜΟΣ

★ Ὁ Ἑλληνοαμερικανὸς κ. Μικὲς Μιαούλης, ἐστιάτωρ εἰς τὴν πόλιν Μοντγκόμερυ τῆς Πολιτείας τῆς Ἀλαμπάμας, ἐπλήρωσε 4.542 δολλάρια διὰ τὸν λοβὸν ἑνὸς ἀριστεροῦ αὐτιοῦ, ὁ ὁποῖος ἀνῆκεν εἰς τὸν φίλον του Ἄγγελον Γκάλλην.

—Ὁ Γκάλλης εἶχε ζητήσει ἀποζημίωσιν 25.000 δολλαρίων διὰ τὸν λοβὸν τοῦ ὠτός του, τὸν ὁποῖον τοῦ ἀπέκοψε μὲ δαγκωματιὰν ὁ ἀγαπητός του φίλος Μιαούλης κατὰ τὴν διάρκειαν χοροῦ δοθέντος εἰς τὸ ἐντευκτήριον τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος.

★ Ὁ Ζωολογικὸς Κῆπος τοῦ Κολόμπο, πρωτευούσης τῆς Κεϋλάνης, ἀπέκτησε προχθὲς ἑπτὰ παπαγάλους ἐξαιρετικῆς ράτσας, ἀλλὰ μόνον τοὺς ἕξη θὰ ἐπιδείξη εἰς τὸ κοινόν.

—Ὁ ἕβδομος παπαγάλος θὰ τεθῆ ἐπὶ μακρὸν ὑπὸ ἀπομόνωσιν, διότι κατὰ τὸ ταξίδι του ἐνῶ ἦτο ἐπὶ τοῦ πλοίου, ἐδίδασκε στοὺς ἄλλους παπαγάλους νὰ βρίζουν.

★ Ὁ Ὀλλανδὸς ποὺ ἀνεῦρεν ἐντὸς φιάλης εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς πατρίδος του μίαν ἐπιταγὴν 1.000.000 λιρῶν, ἐπληροφορήθη δυσάρεστα νέα: Ἐπρόκειτο περὶ ἀστεϊσμοῦ.

—Τὴν ἐπιταγὴν τὴν ἔγραψεν ὁ ταγματάρχης Τζὼν Ἔβανς διὰ νὰ διασκεδάση τὰ παιδιὰ του τὸν παρελθόντα Ἰούνιον, **εἰς παραθαλασσίαν** ἐξοχὴν τῶν ὑγιῶν ἀκτῶν τῆς Ἀγγλίας. Ὁ κ. Ἔβανς εἶχε κλείσει τὸν ἐπιταγὴν μέσα εἰς μίαν φιάλην καὶ τὴν εἶχε ρίψει εἰς τὴν θάλασσαν. Μετὰ τρεῖς μῆνας ἡ φιάλη ἀνευρέθη ἀπὸ τὸν Φ. Β. Βὰν-Χοῦτεν, ποὺ τὸ Νόεντιδικ τῆς Ὁλλανδίας.

—Ἤδη ὁ κ. Ἔβανς ἔλαβε ἐπιστολὴν τοῦ κ. Βὰν Χοῦτεν, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ τελευταῖος τὸν ἐρωτᾶ: «Καὶ τί πρέπει νὰ κάμω τώρα;». Ὁ κ. Ἔβανς προσπαθεῖ τώρα νὰ ἐξεύρη μίαν διακριτικὴν ἀπάντησιν.

ΣΟΥΗΔΗ ΠΡΙΓΚΗΠΙΣΣΑ ΕΝ ΟΛΛΑΝΔΙΑ

Ἡ πριγκήπισσα Σιβύλλα τῆς Σουηδίας ἐφθάσεν εἰς Ὀλλανδίαν διὰ νὰ παραστῇ εἰς τὴν τελετὴν τῆς καθελκύσεως ἑνὸς Σουηδικοῦ πλοίου, ποὺ θὰ ἐκτελῇ τὴν γραμμὴν Ἦν. Πολιτειῶν-Σουηδίας. Ἀνωτέρω (ἐκ δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερὰ) ἡ βασίλισσα τῆς Ὁλλανδίας Τζουλιάνα, ἡ βασιλομήτωρ Βιλελμίνη, ἡ πριγκήπισσα Σιβύλλα καὶ ὁ σύζυγος τῆς Τζουλιάνας πρίγκηψ Βερνάρδος, εἰς τὰ ἐν Χάγῃ ἀνάκτορα Σέαντσιλ.

ΠΩΣ ΟΡΓΑΝΩΘΗ ΚΑΙ ΕΠΕΒΛΗΘΗ Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ 1922

«Νὰ τοὺς πῆς νὰ μὲ περιμένουν στὴν Ἀθήνα, θἄρθῶ τὸ γρηγορώτερον..»

Ἐκ τῆς Ἀθηναϊκῆς συναδέλφου «Τὰ Νέα»

18ον

Ὁ Χωρέμης μᾶς ἔβγαλε θερμούτ. Τὸν ἀφήσαμε κ' ἐπήγαμε οἱ τέσσερις σὲ μιὰ γωνιὰ τοῦ κήπου. Τὸ Βιταλάκι ἄκουγε, κι' ὅταν ἤρθε ἡ ὥρα νὰ μιλήση δὲν εἶπε μεγάλα λόγια. Συνέλαβε τὸ τί θὰ κάνη, καὶ ἄφησε τὴ φόρα του γιὰ τὴν Ὥρα τῆς ἐκτελέσεως.

Οἱ δύο ἀξιωματικοὶ ἔφυγαν. Ὁ Πλαστήρας μὲ πῆρε στ' αὐτοκίνητο κι' ἀποφεύγοντας τοὺς κεντρικοὺς δρόμους, ἐπήγαμε γύρω στὸ «Κύμα»—τὴν ἐπαυλιν Λιβανοῦ. Ἐκεῖ μετὰ τὸ τραπέζι, ὀφοῦ οἱ φιλόξενες δέσποινες ἀπεχώρησαν, ὁ Πλαστήρας ἄναψε ἕνα τσιγάρο. Εἶχε πολλὴν σημασία αὐτό, γιὰ ὅσους τὸ ξέρουν. Τοῦ μιλοῦσα, ἀλλὰ σχεδὸν δὲν μ' ἔπροσεχε: μέα' ἀπὸ τὰ κρύσταλλα τῆς θεράντας ἔβλεπε προσηλωθῆ στὸ Στάλο. Ἦταν ἐξαϋλωμένος στὸ δρᾶμα.

ΧΙΟΣ, 5 Σεπτεμβρίου.(Ἔπαυλις «Κύμα» Λιβανοῦ).—Ἡ Ἐπανάστασις (ποὺ σὲ δέκα ἡμέρες ἀπὸ σήμερον ἐπρόκειτο γιγαντωμένη νὰ κατακαλύψη ὁλόκληρον τὸ Ἑλληνικὸν) αὐτὴν τὴν στιγμὴν κάνει μόλις στράτα-στρατούλα. Εἶναι ἕνα νεογνὸν ποὺ εἶδε τὸ φῶς πρὸ τεσσάρων ἡμερῶν, ἀλλὰ ποὺ ἐκυοφορεῖτο ἐπὶ δύο ὁλόκληρα χρόνια εἰς τὰ σπλάχνα τῆς Ἑλλάδος καὶ ποὺ θεριεύει ἀπὸ τὴν μιὰ ὥρα στὴν ἄλλη. Σὲ λίγο θὰ τὴν ἰδοῦμε ἐφηβον, καὶ σὲ λίγον ἀκόμη Ἡρακλῆ παντοδύναμον ποὺ θὰ καθαρίση τὴν κόπρον τοῦ Αὐγείου μὲ τὰ στιβαρὰ μπράτσα της. Ἡ στράτα στρατοῦλα θὰ γίνῃ ἅλμα τεράστιον, ἅλμα θανάτου ἴσως—ἔτσι εἶναι ὅλα τὰ μεγάλα ἅλματα—ἀλλὰ ἕνα ἅλμα ποὺ θὰ σείσῃ ἐκ βάθρων τὴ στερηὰ ἀπὸ δῶ «ἀπὸ τὴν γαλανὴν αὐτὴν ἄκραν τοῦ Αἰγαίου»—ὅπως εἶπε κατόπιν τὸ πρῶτον διάγγελμα τῆς Ἐπαναστατικῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν Λαόν, διάγγελμα ποὺ μὲ συγκίνησιν θὰ θυμοῦμαι πάντα ὅτι μοῦ ἔγινε ἡ ἐξαιρετικὴ τιμὴ νὰ τὸ συντάξω ὁ ἴδιος μὲ τὸν συρετὸν μάλιστα τριημέρου ἀϋπνίας.

*

Εἰς τὸ τραπέζι τοῦ φιλοξένου καπετὰν-Γιάννη Λιβανοῦ, τὸ μεσημέρι διεξήχθη συζήτησις κεκαλυμμένη. Ὁ Ψαλτοφ μᾶς ἐξιστόρησε θλιβερὰ τὴν Μικρασιατικὴν τραγωδίαν. Ἔβαλε λαβὴ στὴ φωτιά. Ὁ Λιβανὸς μὲ τὴν πλουσίαν ἁπλοικοτητά του εἶπεν ὅτι θὰ διέθετεν ὅλην του τὴν περιουσίαν καὶ τὸν ἑαυτόν του μ' ἕνα παληοντούφεκο, ἂν ἠμποροῦσε νὰ συμβάλη ἔτσι σὲ μίαν χειρονομία χάριν τῆς Πατρίδος. Ὁ Πλαστήρας, στὴ μέση, ἀκουγε σιωπηρὸς πάντα. Κάτω ἀπὸ τὸ κρυσταλλωμένο του χαμόγελο, τὸ ἠφαίστειον ἔβραζε. Οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ ἐπιτελείου του κι' ἐγὼ μαζὶ μὲ τὸν δουλευτὴ Χίου, τὸ γιατρὸ Ἀσπιώτη,—ἕναν ἀφανῆ ἐγκαρδιωτὴν τῆς μεγάλης ὑποθέσεως—ἐκουττάζαμε τὸν συνταγματάρχη στὰ μάτια. Ἀλησμόνητες στιγμές.

Μεταξὺ καφὲ καὶ τσιγάρου στὴ θεράντα, ὁ Νικολαΐδης, Χιώτης ἀπὸ τὰ Καρδάμυλα, γιατρὸς ἐγκατεστημένος ἀπὸ χρόνια στὴ Σμύρνη, μᾶς ἔκαμε νὰ δακρύσουμε : μὲ τὰ λόγια του τὰ φλογερά, εἶχε μετουσιωθῆ σὲ Ρήγα Φερραῖον.

—Γιατρέ, τοῦ εἶπα, σταμάτησε πιά. Τί νὰ τὰ λέμε δλη τὴν ὥρα; Ἐκεῖνο ποὺ λείπει εἶναι ὁ ἕνας, ὁ ἄνθρωπος τῶν ἔργων.

Μήχανικός, αὐτομάτως ὅλοι ἐστρέψαμε πρὸς τὸν Πλαστήρα. Εἶχε σηκωθῆ ἀνήσυχος ἀπὸ τὴ θέσι του, μὲ τὰ χέρια στὶς τσέπες τῆς κυλόττας κι' ἐκύτταζε ἀπὸ ἕνα ἀνοιχτὸ τζάμι. Στὸ προαύλιον οἱ τσολιάδες τῆς Μεραρχίας του ἀνεπαύοντο ἐγερμένοι ἀπάνω στὰ ντουφέκια τους. Ἐβγήκε, καὶ τοὺς συνεκάλεσε γύρω του, ἀστειεύτηκε μαζί τους, μὲ τὸν καθένα χωριστά; ὕστερα τοὺς ἐμίλησε χωρὶς στόμφο, ἁπλὰ καὶ σιγά. Ἀπὸ τὴ στάσι τους, ἀπὸ τὴν προσηλωσί τούς, ἐνόμιζε κανεὶς ὅτι θὰ ὁρμήσουν νὰ τὸν φιλήσουν. Ὁ Στόλος πιὸ πέρα ἐξεχώριζε σὲ μαύρους ὄγκους. Ὁ Πλαστήρας ἐμελαγχόλησε κυττάζοντάς τον. Ὅμως, ἀμέσως στὸ βλέμμα του ἐπέρασε μιὰ ἀστραπή.

Ὁ Μπακιρτζῆς ἔφερε τὸν εὐπατρίδη τῆς Θεσσαλονίκης Φιλώτα Χατζηλάζαρον, ἔφεδρον ὑπίλαρχον, ποὺ ἔφευγε γιὰ τὴν Ἀθήνα.

Ὁ Πλαστήρας τὸν πῆρε ἰδιαιτέρως καὶ τοῦδωσε παραγγελίες

—Πές τους νὰ μὲ περιμένουν τὸ γρηγορώτερον. Θἄρθω μὲ ὅλα αὐτά!

Κι' ἔδειξε τοὺς τσολιάδες καὶ τὰ πλοῖα.

*

Ἔκαμα μιὰ ὁόλτα στὴν πόλι. Τὸ πνεῦμα τῆς Ἐπαναστάσεως ἐγέμιζε τὸν ἀέρα. Ὁ ταγματάρχης τοῦ πυροβολικοῦ Μιχ. Ι. Μπακόπουλος ἐπερίμενε μὲ ὅλη τὴ μοῖρα καὶ σχεδὸν ὁλόκληρη τὴν Πέμπτην Μεραρχία. Ὁ Ντίνος Βεντήρης μὲ τὸ 23ον Πεζικοῦ μοῦπε πὼς εἶχε ἤδη τὸν «Μαῦρον» —τὸν Πλαστήραν—καὶ ἦταν ἕτοιμος. Συνήντησα τὸν ὑποπλοίαρχον Βιτάλην. Ραντεβοῦ τὸ ἀπόγευμα στοῦ Χωρέμη. Εἶχε νέα καλά. Ἐπεκοινώνησε μὲ πολλοὺς συναδέλφους του καὶ κατώρθωσε νὰ μετατεθῇ ἀπὸ τὴν «Λήμνον» εἰς τὸ λιμενάρχειον γιὰ νὰ μπορῇ νὰ κινεῖται πιὸ ἐλεύθερα παντοῦ.

Στὶς πεντέμισι μ.μ. φθάνω στὰ κιόσκι τοῦ περιβολιοῦ Χωρέμη, ἀπὸ τὸ στενὸ τῆς Ἁγίας Κυριακῆς. Μ' ἔμπασαν κρυφὰ ἀπὸ τὴν τρύπα μιᾶς πράσινης σταυλόπορτας. Βρίσκω μέσα τὸν Μπακιρτζῆν, τὸν Βιτάλη καὶ τὸν Ζήσιμον, ἐφεδρον ὑποπλοίαρχον Γαλαξιδιώτην, γνώριμόν μου εἰς τὴν Σμύρνην ἀλλοτε. Τὸν εἶχε μυήσει ὁ Βιτάλης. Παρακαλέσαμε τὸν Χιώτην Παντελίδην νὰ μᾶς φέρῃ γρήγορα τὸν Πλαστήραν. Ὁ Παντελίδης, ἄνθρωπος τοῦ σπιτιοῦ τοῦ Χωρέμη, ἦταν ἐμπιστος μέχρι θανάτου, ὑπηρετήσας κάποτε ὡς λοχίας στὸ σύνταγμα Πλαστήρα.

Καὶ ὁ Πλαστήρας ἦρθε. Ὁ Ζήσιμος ἔδειξε τρόμερη ἀποφασιστικότητα. Ὑπηρετοῦσε στὸ ἐξωπλισμένο «Νάξος». Εὐρύχωρο καράβι, γρήγορο, καλοτάξιδο; μὲ ἀσύρματο καὶ μὲ πλήρωμα πιστό. Λαμπρά. Ὁ Βιτάλης εἶχε συνεννοηθῆ καὶ μὲ τὸ τορπιλλοβόλον «Δάφνη» —μπορούσαμε νὰ τὸ θεωροῦμε δικό μας. Ἐπίσης ἀπὸ τὴ Μυτιλήνη ἡ «Δωρὶς» μὲ τὸν ὑποπλοίαρχον Ζαγκαβ θὰ ἐκήρυσσεν ἀμέσως τὴν ἐπανάστασιν. Ὁ Ζάγκας εἶναι μιὰ σπίθα μελλοχρονιά, καὶ εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ κινήματος ἔχει μίαν ἀπὸ τὶς πρῶτες πέντε-ἕξη θέσεις. Ἐγὼ εἶχα ἐξασφαλίσει τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ τηλεγραφείου Χίου Κουμπιὰν καὶ Κανελλῆν, κι' ἐπερίμεναν ἄφπιοι στὸ χειριστήριο εἰδήσεις τοῦ Πρωτοσύγγελου ἀπὸ τὴν Μυτιλήνην. ΑΥΡΙΟΝ: Ἡ συνέχεια.

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΖΩΗ

ΠΡΟ ΕΞΗΚΟΝΤΑΕΤΙΑΣ

«ΕΥΑΓΟΡΑΣ» 1891

Τὸ Μουσεῖον θὰ εἶναι ἀνοικτὸν ἀπὸ μίαν ἡμέραν, τὸ Σάββατον, ἀπὸ ἑκάστην ἑβδομάδα καὶ κατὰ τὰς ἑορτάς. Ἡ εἴς αὐτὸ εἴσοδος θὰ γίνεται δι' εἰσιτηρίου. Εἰς οὐδένα ἐπιτρέπεται νὰ ἐπιτρέπεται καὶ ἐχῃ μεθ' ἑαυτοῦ ξύλα ἢ νὰ κρατῇ δικτυοῦν ἢ ἀλεξήτορα (ὀμπρελλάν) εἰς τὰ ἄνω δωμάτια τοῦ Μουσείου.

—Τὴν ἑβδομάδα ταύτην ἐξένευσεν ἡ πόλις ἡμῶν τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς ἐπαρχίας Λάρνακος καὶ Λεμησσοῦ πρὸς ἐπίλυσιν Ἀργυρέσως διὰ τὸν χηρεύοντα θρόνον τῶν Κιτιέων. Ἀλλ' ἡ ἐπίλυσις ἀπέβη ἀδύνατος, διότι οἱ μὲν ἀντιπρόσωποι τῆς ἐπαρχίας Λεμησσοῦ ἐπέμενον νὰ λύσουν τὸ οἰκονομικὸν τοῦ θρόνου ζήτημα, διὰ τῆς διαιρέσεως τῆς πλησμονῆς τοῦ χρέους τοῦ θρόνου καὶ διὰ τῆς καινουργίας τῶν εἰσπρακτομένων ἐξ ἑκάστης ἐπαρχίας προσόδων, οἱ δὲ τῆς ἐπαρχίας Λάρνακος ἀντιπρόσωποι ἀντέστησαν εἰς τοῦτο, ἐφ' ὅ καὶ ἀνεβλήθη ἡ ἐκλογὴ ἐπὶ ἓν ἔτος.

—Ἐπλημμύρισε παραπολὺ ὁ Πεδιαῖος ποταμός, λόγῳ ἀφθόνων βροχῶν.

★

ΘΕΑΜΑΤΑ

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ

Λευκωσία: Ρόγιαλ : «Ὑρκοϊστικα ἐκδίκηση». Λουκούδι: «Καμπάνα τοῦ λυτρωμοῦ». Ἀπόλλων: «Καμπάνα τοῦ λυτρωμοῦ». Παλλάς : «Νεανικὰ κτυποκάρδια». Μαγικὸ Παλάτι : «Δαίμονες θαλασσῶν». Παπαδοπούλου: «Πλευρὰ τοῦ Ἀδάμ».

Λεμεσός: Ἑλλὰς : «Μυστηριώδης θησαυρός» (1ον). Παλλάς: «Τὸ ματωμένο μῖσος δ' θάας» καὶ «Ἀετὸς τῶν συνόρων» Ριάλτο: «Παιδιὰ τῆς Ἀθήνας». Γιορδαμλῆ: «Δεύκισσα τοῦ Ἀντόχου».

Βαρώσια: Ὀλύμπια : «Ὁ παραχαράκτης». Ἤραϊον : «Κορῶνα γράμματα». Ἰντεάλ : «Ὁ στιγματισμένος». Χατζηκαμπῆ: «Ἀτρόμητοι ἀκρίτες».

Λάρνακ ῆ: Παλλὰς: «Ἔλα στὸν θεῖο». Ρέξ: «Λοχαγὸς ἐκδικητής».

Πάφος: Ἀττικόν: «Τὸ ρωμάντζο τῆς Κας Μίνιβερ».

Κερύνεια: Κατσελλῆ : «Αἰώνιοι ἐρασταί». Ἰλαρίον : «Μέγας Καρυοῦς».

Γιαλοῦσα: Εὐαγόρας: «Ἡ νυκτερίδα ἐπιτίθεται» (1ον).

Τρίκωμο ν: Νικολαΐδη : «Μανουέλλα».

Καλαβασός: Λαμπριανίδη: «Ὅρκος τοῦ Λιποτάκτη».

Μόρφου: Ρέξ: «Ὁ Φράνσις στὸν πόλεμο». Πάνθεον : «Σπασμένες ἀλυσίδες».

Ἀγ. Δομέτιος: Παράδεισος: «Τζέσσυ Τζέιμ

Η 28η ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ ΕΟΡΤΑΣΘΗ ΚΑΘ' ΟΛΗΝ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ ΜΕΤ' ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗΣ ΛΑΜΠΡΟΤΗΤΟΣ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΟΥ ΦΡΟΝΗΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΕΘΝΙΚΑΙ ΕΝΩΤΙΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΛΑΟΥ ΕΙΣ ΟΛΑΣ ΤΑΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙΣ

Η εθνική επέτειος της 28ης Όκτωβρίου εορτάσθη χθες καθ' όλην την Κύπρον μετά μεγάλης λαμπρότητος, εθνικού φρονηματισμού και πατριωτικού ενθουσιασμού. Ο λαός των πόλεων και των χωρίων συμμετέσχε μαζικώς εις τας τελετάς και τας δοξολογίας και εν τω μέσω καθαρώς Ελληνικής ατμοσφαίρας, με σημαιοστολίστους τους δρόμους και τας οικίας απέτισε φόρον τιμής προς τους αγωνιστάς του Αλβανικού μετώπου.

Οι εορτασμοί έδωσαν ευκαιρίαν επίσης εις τον λαόν να εκφράσουν την αδιάσειστον βέλησίν του να ενωθή μετά της μητρός Ελλάδος.

Εις Λευκωσίαν πυκνά πλήθη λαού κατέκλυσαν περί την 11ην π.μ. τον ι. ναόν Φανερωμένης και τον περιξ σημαιοστόλιστον χώρον.

Η δοξολογία ετελέσθη μετά πάσης λαμπρότητος, χορασταίνοντος τού Θεοφιλεστάτου Χωρεπισκόπου Σαλαμίνος κ. Γενναδίου και παρισταμένου ολοκλήρου του Ιερατείου της πόλεως. Παρέστησαν ο γενικός πρόξενος της Ελλάδος κ. Α. Παππάς μετά της συζύγου του, ο δήμαρχος Λευκωσίας κ. Θ. Δέρδης μετά μελών του δημοτικού συμβουλίου, σχολικοί έφοροι, ο διαγραμματικός σύμβουλος κ.λπ. Επίσης εκπρόσωποι των σωματείων και οργανώσεων της Λευκωσίας και των περιχώρων μετά των λαβάρων των, οί παλαιοί πολεμισταί, οί μαθηταί όλων των εκπαιδευτηρίων μέσης παιδείας μετά των καθηγητών και αί ανώτεραι τάξεις των δημοτικών σχολείων.

Μετά την δοξολογίαν ο Χωρεπίσκοπος ανέγνωσεν εύχην υπέρ ενώσεως της Κύπρου μετά της μητρός Ελλάδος, ακολούθως δε είπεν έμπνευσμένον πανηγυρικόν ο καθηγητής του Παγκυπρίου Γυμνασίου κ. Γ. Ζαμπάρας, διακοπτόμενος υπό συχνών επευφημιών και ενωτικών εκδηλώσεων του λαού.

Μετά το πέρας της δοξολογίας τα πλήθη διελύθησαν εν ησυχία χωρίς να συμβή το παραμικρόν επεισόδιον. Η αστυνομία έλαβεν έκτακτα μέτρα. Σώμα αστυνομικών εφύσικετο εν επιφυλακή, αυτοκίνητα δε πλήρη αστυνομικών περιεπόλουν εις τας οδούς.

-Η ΠΑΡΕΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Επιβλητική ήτο, όπως πάντοτε, ή παρέλασις των μαθητών και μαθητριών του Παγκυπρίου Γυμνασίου από της πλατείας Αρχιεπισκοπής διά των οδών Ρήγαινας και Λήδρας προς την Φανερωμένην. Της παρελάσεως ηγούντο τα λάβαρα και ηκολούθουν ο γυμνασιάρχης κ. Κ. Στυλιανίδης μετά του γενικού υποδιευθυντού του τμήματος θηλέων κ. Χρ. Παπαχρυσοστόμου. Ακολούθως παρελάσεις έκαμον ή Σχολή Σαμουήλ το Άνώτερον Εμπορικόν Λύκειον, το Κολλέγιον Λευκωσίας, ή Ακαδημία Θηλέων και οί μαθηταί των δημοτικών σχολείων.

Την έσπέραν έγινεν εις το Μαγικό Παλάτι εξαετικός δημοτικός χορός υπό του ΠΕΟΝ. Το πρόγραμμα περιελάμβανε διδασκαλίαν του πατριωτικού έργου «Ατσαλένος Πύργος» του κ. Α. Ζορμπά, πανηγυρικόν, απαγγελίας και άσματα.

-ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

Ο Θ. Χωρεπίσκοπος Σαλαμίνος απέστειλε χθες το ακόλουθον τηλεγράφημα:

Μεγαλειότατον Βασιλέα
Ελλήνων Παύλον'
Αθήνας

Επί ενδόξω επετείω μετά πάνδημον Δοξολογίαν καθ' ην ανεπέφωνησαν έκτενείς δεήσεις υπέρ Υμετέρας Θεοφρουρήτου Μεγαλειότητος και ευσεβούς Έθνους παρακαλώ Αύτην δεχθή θερμά συγχαρητήρια ημών και ευχάς.

Βοηθός Επίσκοπος
† Ο Σαλαμίνος ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ

-Υπό του γενικού γραμματέως της «ΠΕΚ» κ. Χαριδήμου Χατζηχάρου, απεστάλη προς τον Έλληνα πρωθυπουργόν κ. Κιουσπούλον το ακόλουθον τηλεγράφημα, επ' ευκαιρία της χθεσινής εθνικής επετείου.

«Επί εθνική επετείω ιστορικόν Όχι, ανδροτικός κόσμος Κύπρου συγχαίρει Ελληνικήν κυβέρνησιν και παρακαλεί όπως τεθή Κυπριακόν ζήτημα ανάσα δήποτε εις Οργανισμόν Ηνωμένων Εθνών. Ζήτω ή Ένωσις».

Η ΠΕΟΝ απέστειλε προς τον γενικόν πρόξενον κ. Α. Παππάν το ακόλουθον τηλεγράφημα:

Έντιμον Πρόξενον της Ελλάδος,

Διαβιβάσατε προς την σεβαστήν Ελληνικήν Κυβέρνησιν μαζί με τον εθνικόν χαιρετισμόν γραμμ